

Ткач С.В.

асистент кафедри фінансів і кредиту

Чернівецького національного університету ім. Ю.Федьковича

**Удосконалення механізму реалізації валютної політики України в
контексті євроінтеграційних процесів**

Sergiy Tkach

Yuri Fedkovich Chernivtsi National University

***Improving the mechanism of realization the Ukrainian monetary policy in the context of
European integration processes***

The need of reforming the national monetary system is considered. The feasibility of developing a strategy of realization the Ukrainian monetary policy in the future is proved. Immediate objectives of monetary regulation and optimal exchange rate regimes at each stage of its implementation are determined.

Глибока девальвація гривні, викликана, насамперед, складною політичною ситуацією в державі та погіршенням макроекономічних параметрів, спричинила необхідність швидкої та якісної трансформації існуючої системи валютного курсоутворення. Удосконалення механізму реалізації валютної політики в Україні наразі має стати запорукою успішного проведення нагальних соціально-економічних реформ, яких так потребує наша держава.

Модернізуючи вітчизняну систему валютних відносин, органи валютного регулювання повинні враховувати власний та зарубіжний досвід, а також керуватися принципами стратегічного планування. В той же час, важливо щоб інституційні перетворення у валютній сфері забезпечували реалізацію національних інтересів та відповідали євроінтеграційному вектору розвитку вітчизняної економічної системи.

Підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в 2014 р. ставить перед нашою країною в майбутньому нові виклики та завдання, в тому числі, і в

сфері валютного регулювання. По-перше, динаміка обмінного курсу гривні повинна сприяти підвищенню рівня конкурентоспроможності вітчизняної продукції, що забезпечить її глибоке проникнення на європейський ринок, а, по-друге, підготувати країну до можливого приєднання до єврозони.

З метою підвищення ефективності національної валютної політики, процес її реалізації варто розділити на 3 етапи, на кожному з яких вирішуватиметься відповідний перелік першочергових завдань та застосовуватиметься найбільш сприятливий для цього валютно-курсний та монетарний режим (рис. 1).

Рис. 1 Концептуальний підхід до реалізації валютної політики в Україні

Як продемонстровано на рис. 1, в короткостроковому періоді, насамперед, потрібно припинити стрімку девальвацію гривні та відновити до неї довіру з боку усіх учасників грошового ринку. В умовах недостатності золотовалютних резервів та розбалансованості вітчизняного валютного ринку, чи не єдиним ефективним інструментом, що залишається у розпорядженні центрального банку є обмеження зростання грошової маси. Тільки виважена грошово-кредитна політика, що опиратиметься на монетарні показники, дозволить відновити попит на національну грошову одиницю, а відтак сприятиме зниженню інфляційних та девальваційних очікувань [1].

В середньостроковій перспективі, НБУ разом з іншими органами валютного регулювання потрібно забезпечити сприятливу, для розвитку вітчизняної економіки, динаміку валютного курсу гривні. На нашу думку, найбільш оптимальним є помірне (до 5 % у річному вимірі) зниження реального ефективного обмінного курсу національної валюти, оскільки це, по-перше, забезпечить стале зростання цінової конкурентоспроможності вітчизняної продукції, а, по-друге, створить необхідні передумови до накопичення золотовалютних резервів країни.

В довгостроковому періоді розвиток вітчизняної валютної системи залежатиме, перш за все, від стану національної економіки та євроінтеграційних перспектив нашої держави. В тому випадку, якщо Україна отримає надійні гарантії стосовно приєднання до Європейського Союзу, потрібно здійснити комплекс заходів щодо адаптації валютної системи України до можливої валютної конвергенції [2, С. 140].

В той же час, успішність реалізації валютно-курсової політики в Україні багато в чому залежатиме від вирішення ключових економічних проблем, що посилюють диспропорційність національної економіки на сучасному етапі її розвитку. Без їхнього подолання будь-який план, будь-яка стратегія у сфері валютного курсоутворення ризикують бути недієвими та безрезультатними. З огляду на це, першочерговими заходами держави зі стабілізації та модернізації національної економіки мають стати: демонополізація та дерегуляція

економіки, фінансова та інформаційна підтримка розвитку підприємництва на інноваційній основі, сприяння розвитку бізнес-інфраструктури, забезпечення стабільного функціонування вітчизняної банківської системи, подолання дефіцитності державного бюджету, стабілізація цінових параметрів, зниження рівня тіньової економіки та корумпованості економічних відносин тощо. Здійснення вищезазначених заходів повинно забезпечити швидкий вихід економіки України з депресивного стану та усунути структурні чинники валютно-курсової дестабілізації [3, С. 533].

Таким чином, можна підсумувати, що реалізація валютної політики держави має бути спрямована не тільки на вирішення поточних проблем валютної сфери, а й відповідати стратегічним цілям розвитку національної валютної системи. При цьому, забезпечення довгострокової стабільності курсу національної валюти можливе лише за умови поетапного реформування системи валютного регулювання. Якщо в короткостроковому періоді основною пріоритетною ціллю валютної політики має стати стабілізація обмінного курсу гривні та відновлення до неї довіри з боку економічних суб'єктів, в середньостроковому – забезпечення помірної девальвації РЕОК, що сприятиме економічному зростанню в країні та вирівнюванню платіжного балансу, то в довгостроковому – виконання критеріїв можливої валютної конвергенції з країнами ЄС.

Список літератури:

1. Кірхнер Р. До стійкої валютної політики, яка підтримує зростання в Україні / Р. Кірхнер, Р. Джуччі, В. Кравчук. – Берлін і Київ, 2012. – 19 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ier.com.ua/files/publications>.
2. Приступа Т. Європейська валютно-фінансова інтеграція: проблеми і перспективи для України / Т. Приступа // Фінансовий простір. – №2 (14). – 2014.– С.137-141.
3. Перший етап модернізації економіки України: досвід та проблеми / О.М. Алимов, О.І. Амоша та ін. ; за заг. ред. В.І. Ляшенка ; ІЕП НАН України, КПУ. – Запоріжжя : КПУ, 2014. – 798 с.